

TELEVIDENIYE KONTENTINI YARATISH VA BOSHQARISHDA SUN'IY INTELLEKT

Dilorom Mirvohidovna Fayziyeva

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

fayziyevadilorom3@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada televideniye kontentini yaratish va boshqarish jarayonlarida sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish masalalari tahlil qilinadi. Sun'iy intellekt asosidagi yechimlarning kontent ishlab chiqarish, tahrirlash, rejalashtirish va auditoriya ehtiyojlariga moslashtirishdagi o'rni yoritib beriladi. Shuningdek, avtomatlashtirilgan tizimlarning samaradorligi, kreativ jarayonga ta'siri hamda televideniye sohasida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar va cheklovlar ko'rib chiqiladi. Tadqiqot natijalari sun'iy intellekt texnologiyalarini televideniye tizimiga joriy etish istiqbollari va ularning amaliy ahamiyatini ochib berishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: Televideniye, kontent yaratish, kontent boshqaruvi, sun'iy intellekt, raqamli texnologiyalar, avtomatlashtirish, media industriyasi.

Аннотация: В данной статье анализируются вопросы использования технологий искусственного интеллекта в процессах создания и управления телевизионным контентом. Рассматривается роль решений на основе искусственного интеллекта в производстве, редактировании, планировании контента и его адаптации к потребностям аудитории. Особое внимание уделяется эффективности автоматизированных систем, их влиянию на творческий процесс, а также возможным проблемам и ограничениям, возникающим в сфере телевидения. Результаты исследования раскрывают перспективы внедрения технологий искусственного интеллекта в телевизионную систему и их практическую значимость.

Ключевые слова: Телевидение, создание контента, управление контентом, искусственный интеллект, цифровые технологии, автоматизация, медиаиндустрия.

Abstract: This article analyzes the issues of using artificial intelligence technologies in the processes of creating and managing television content. The role of AI-based solutions in content production, editing, scheduling, and adaptation to audience needs is examined. Special attention is paid to the efficiency of automated systems, their impact on the creative process, as well as potential challenges and limitations in the television industry. The research results highlight the prospects for implementing artificial intelligence technologies in television systems and their practical significance.

Keywords: Television, content creation, content management, artificial intelligence, digital technologies, automation, media industry.

XXI asrda televideniye global axborot-kommunikatsiya tizimining eng muhim segmenti sifatida raqamli texnologiyalar ta'sirida keskin o'zgarishlarga duch

keldi. Sun'iy intellekt (SI)ning kirib kelishi esa bu jarayonni yangi bosqichga olib chiqdi. Agar dastlab televideniye oddiy kontent uzatish vositasi sifatida qaralgan bo'lsa, bugun u murakkab algoritmik boshqaruv, personalizatsiya va interaktivlikka asoslangan transmilliy industriyaga aylangan. UNESCO (2023) ta'kidlaganidek, "AI media ishlab chiqarishda inson ijodkorligini inkor etmaydi, balki uni yangi imkoniyatlar bilan boyitadi". Shu nuqtayi nazardan, sun'iy intellekt va televideniye integratsiyasi nafaqat texnologik, balki ijtimoiy - madaniy, iqtisodiy va huquqiy jihatdan ham o'rganishga muhtojdir.

Raqamlashtirish yo'nalishida jadal rivojlanayotgan O'zbekistonda ham sun'iy intellekt rivojiga katta e'tibor qaratilmoqda. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Sun'iy intellekt texnologiyalarini jadal joriy etish uchun shart-sharoitlar yaratish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 2021 yil 17 fevral PQ-4996-son qarori [1], "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi ham bu borada muhim dasturilamal hisoblanadi.

Dunyoning yetakchi ommaviy axborot vositalarining sun'iy intellektidan foydalanish tajribasini tahlil qilish, bu texnologiyaning jurnalistikada qanday qo'llanilayotgani va qanday natijalar berayotganini tushunishimizga imkon beradi. Masalan, "The Washington Post" nashri yangiliklar to'plash va qayta ishlash jarayonlarini avtomatlashtirish uchun sun'iy intellektidan jadal foydalanmoqda [2]

Hozirgi davrda media sohasi, xususan televideniye yangi texnologiyalar ta'sirida jadal o'zgarib bormoqda. Sun'iy intellekt (SI) nafaqat texnik jarayonlarni yengillashtirish, balki kontent yaratish, uni tarqatish va auditoriyani chuqur tahlil qilish imkoniyatlarini ham kengaytirmoqda. Mazkur maqolada televideniya SI'dan foydalanish masalalari ilmiy-nazariy hamda amaliy jihatdan ko'rib chiqiladi.

1. Televideniya sun'iy intellektning qo'llanish sohalari. Sun'iy intellekt hozirda televideniyaning turli sohalarida qo'llanilmoqda. Avvalo, kontentni avtomatik ravishda yaratish, yangiliklarni sun'iy boshlovchilar orqali yetkazish, subtitrlarni avtomatik tarjima qilish va ovozni matnga aylantirish kabi jarayonlarda SI samarali natijalar bermoqda.

2. Kontent yaratish va avtomatlashtirish jarayonlari. Dunyoning yetakchi telekanallari SI yordamida yangiliklarni inson ishtirokisiz tayyorlab, efirga uzatmoqda. Masalan, Xitoy va Janubiy Koreyada sun'iy boshlovchilar auditoriyaga xabarlarini yetkazmoqda. Bundan tashqari, montaj, ovoz yozish va tasvirni qayta ishlash jarayonlari ham SI orqali avtomatlashtirilmoqda.

3. Auditoriyani tahlil qilish va shaxsiylashtirish. Televideniya SI algoritmlari tomoshabinlarning qiziqishlari va odatlarini tahlil qilib, ularga mos dasturlarni taklif etadi. Bu esa reklama samaradorligini oshiradi hamda auditoriyaning televideniya qiziqishini kuchaytiradi.

4. Axborot xavfsizligi, fakt-checking va etik muammolar. SI yordamida feyk xabarlarini aniqlash, manipulyatsiyalangan tasvir va videolarni tekshirish mumkin. Ammo noto'g'ri ishlatilganda, SI o'zi ham dezinformatsiya manbaiga aylanishi ehtimoli bor. Shuningdek, mualliflik huquqi, inson mehnati o'rnini SI egallashi kabi muammolar dolzarbdir.

5. O'zbekiston televideniyesi uchun istiqbollar. O'zbekiston telekanallarida SI texnologiyalarini joriy etish hali boshlang'ich bosqichda. Biroq kelajakda subtitrlarni avtomatik yaratish, tarjima, dasturlarni personalizatsiya qilish va virtual boshlovchilarni qo'llash kabi imkoniyatlar mavjud. Bunda milliy til va madaniy qadriyatlarni hisobga olish muhim ahamiyatga ega.

O'zbekiston Milliy axborot agentligi zamon bilan hamnafas bo'lgan holda sun'iy intellekt asosida Sobira Xoldorova nomli maxsus robotmuxbir yaratdi. Mazkur muxbir to'qqiz tilda (o'zbek, ingliz, rus, fransuz, arab, xitoy, nemis, ispan, qozoq) rasmiy axborotlar va tezkor yangiliklarni yetkazib turadi. Sinov tarzida ishga tushirilgan sun'iy intellekt video reportajlar tayyorlash ko'lamini bosqichma-bosqich kengaytirib boradi [8].

Mazkur tadqiqotda televideniye sohasida sun'iy intellekt texnologiyalarining kontent yaratish va boshqarish jarayonlariga ta'siri tahlil qilindi. O'rganishlar shuni ko'rsatadiki, sun'iy intellekt asosidagi yechimlar kontentni rejalashtirish, ishlab chiqish, tahrirlash, auditoriya ehtiyojlarini tahlil qilish hamda tarqatish jarayonlarini sezilarli darajada avtomatlashtirish va optimallashtirish imkonini beradi. Natijada, ijodiy va texnik jarayonlarda vaqt va resurslar tejiladi, kontent sifati va tomoshabinlar bilan o'zaro aloqadorlik darajasi oshadi.

Shu bilan birga, sun'iy intellektidan foydalanish mualliflik huquqi, axloqiy mas'uliyat, axborot ishonchliligi va inson ijodkorligining o'rni kabi masalalarni ham kun tartibiga olib chiqadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, sun'iy intellektni televideniye tizimlariga joriy etishda uni inson ijodiy salohiyati bilan uyg'unlashtirish muhim ahamiyatga ega. Kelgusida ushbu yo'nalishda olib boriladigan ilmiy-amaliy izlanishlar sun'iy intellekt texnologiyalaridan samarali, xavfsiz va mas'uliyatli foydalanish mexanizmlarini ishlab chiqishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1 Sun'iy intellekt texnologiyalarini jadal joriy etish uchun shartsharoitlar yaratish chora-tadbirlari to'g'risida: O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 17-fevral PQ-4996-son qarori //Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 18.02.2021 y., 07/21/4996/0127-son / <https://lex.uz/docs/5297046>

2.<https://incrussia.ru/news/opyt-washington-post-kak-robotizatsiya-menyaetrabotu-redaktsii/>

3. Коклина В.А. Будущее искусственного интеллекта и больших данных в сфере коммуникационного дизайна: Межвузовская научно-техническая конференция студентов, аспирантов и молодых специалистов им. Е.В.Арменского. – Москва, 18–28 февраля 2019 года.

4.<https://incrussia.ru/news/opyt-washington-post-kak-robotizatsiya-menyaetrabotu-redaktsii/>

5. Sukhodolov, A., Bychkova, A., & Ovanesyan, S. (2019). Journalism Featuring Artificial Intelligence. Theoretical and Practical Issues of Journalism, 8(4), 647–667. [https://doi.org/10.17150/2308-6203.2019.8\(4\).647-667](https://doi.org/10.17150/2308-6203.2019.8(4).647-667)

6. https://uza.uz/uz/posts/suniy-intellekt-yordamida-yaratilgan-ozamuxbiriish-boshladi_626944

